

Hoe niet alleen het vervagen van de Tweede Wereldoorlog maar ook woke bijdraagt aan antisemitisme

Posted on 11 februari 2023 by Pieter de Jonge

Er zijn [aanwijzingen](#) dat niet alleen de Tweede Wereldoorlog steeds minder leeft, maar dat ook de Holocaust wordt gebagatelliseerd of zelfs wordt ontkend. Pieter de Jonge stelt dat niet alleen het vervagen van de herinnering en de weerstand tegen de herdenking van de Jodenvervolging in islamitische kring, maar ook de actuele woke-beweging bijdragen aan deze tendens.

Wie staat er stil nog bij de Franse Tijd (1795-1813), toen de Republiek der Nederlanden werd overheerst en zelfs tijdelijk ingelijfd door Frankrijk? In de negentiende eeuw was dit voor Nederlanders hetzelfde als de bezetting van 1940-1945: een invasie die de samenleving blijvend beïnvloedde.

In reactie op de Franse Tijd veranderde de republiek in een koninkrijk. In reactie op de bezetting verdwenen bezwaren die in het interbellum nog gekoesterd werden over algemeen stemrecht en democratie. De Tweede Wereldoorlog was een moreel

ijkpunt geworden.

Afnemende relevantie

Niet iedere oorlog wordt vergeten. Een voorwaarde is dat de herinnering aan een conflict actief in stand wordt gehouden. Het is onwaarschijnlijk dat Nederland een soeverein land geworden zou zijn als de Tachtigjarige Oorlog niet had plaatsgevonden (of door Spanje gewonnen was). Daarom wordt die oorlog nog steeds behandeld bij geschiedenis op de basisschool en in de onderbouw van het middelbaar onderwijs en verschijnen eens in de zoveel tijd boeken en documentaires over dit conflict, en over Nederland in de zeventiende eeuw.

In de Verenigde Staten blijven de Onafhankelijkheidsoorlog tegen Engeland (1775-1783) en de Burgeroorlog (1861-1865) belangrijk, vanuit de gedachte dat de Amerikaanse geschiedenis zonder die gebeurtenissen heel anders was verlopen. In principe wordt *achteraf* bepaald wat als cruciaal wordt beschouwd, of niet.

Is de Tweede Wereldoorlog een tijdgebonden conflict, of heeft het een betekenis die de levensduur van wie het meemaakte overstijgt? De Tweede Wereldoorlog bracht de legers van de Sovjet-Unie in Oost-Europa en het oosten van Duitsland. Eind jaren veertig ontstond wantrouwen tussen het kapitalistische 'Westen' en het communistische 'Oosten'. Dus zonder WO II geen Koude Oorlog. De Koude Oorlog eindigde ten laatste toen de Sovjet-Unie opgeheven werd, december 1991.

Hoe hard Poetin zijn best ook doet de Koude Oorlog opnieuw te voeren, menigeen verwacht dat het in de eenentwintigste eeuw zal gaan over de machtsstrijd tussen de VS en China in de Stille Oceaan. Een schermutseling waarbij Europa en Rusland hooguit toeschouwers of ondergeschikte bondgenoten zouden kunnen zijn. In geopolitiek opzicht verliest WO II inderdaad aan actuele waarde.

Holocaust

In het dagelijkse leven spelen geopolitieke overwegingen alleen zelden een doorslaggevende rol. Persoonlijk leed weegt zwaarder. In dat opzicht verschilt de Tweede Wereldoorlog van andere conflicten. De nationaalsocialisten voerden mensen weg naar vernietigingskampen, omdat die volgens hun rassenleer het niet verdienden om te leven. Dit gebeurde niet alleen met Joden, maar ook met Roma

en Sinti, en met blanken die lichamelijk of geestelijk gehandicapt waren, of homoseksueel.

Het [Nationaal Comité 4 en 5 mei](#) heeft ervoor gekozen niet het unieke van de Tweede Wereldoorlog te benadrukken, maar om ook de slachtoffers van alle oorlogen en vredesoperaties waar Nederland nadien bij betrokken was te herdenken. Een nobel streven, maar is het effectief? Zowel leraren als communicatiedeskundigen weten dat een nadruk op een of twee concrete voorbeelden beter overkomt dan een algemeen verhaal.

Door de toenemende nadruk op alle slachtoffers, vermindert onvermijdelijk de aandacht voor specifieke groeperingen. De Holocaust wordt bij de landelijke herdenking niet ontkend, maar verliest aan betekenis. Eind januari wordt internationaal stilgestaan bij *Holocaust Memorial Day*. Voor Nederland kan dit onbedoeld leiden tot ontkoppeling van herdenking van de Jodenvervolging en herdenking van oorlogsleed. Herdenking van de Holocaust is dan niet langer iets waar alle Nederlanders bij stilstaan, maar slechts een deel van de bevolking.

Spanningen tussen Joden en moslims

In 2003 werd de dodenherdenking in het Amsterdamse stadsdeel De Baarsjes verstoord. Jongeren van Marokkaanse afkomst voetbalden met bloemkransen. Het bleek geen incident. In grote steden durven leraren op scholen met veel moslimleerlingen de Holocaust niet meer te bespreken in de les.

Sommige islamitische minderheden zijn groot genoeg om zichzelf terug te kunnen trekken in eigen kring, zonder contact te hoeven hebben met Nederlanders. Via schotelantennes wordt het nieuws uit het thuisland gevolgd.

Bij berichtgeving over Israël ligt de sympathie bij de Palestijnen. Iedere keer als daar de spanningen toenemen, lopen Joodse Nederlanders risico als ze met een keppeltje over straat lopen. Dat Nederlandse Joden het niet eens hoeven te zijn met de haviken in de Israëlische politiek, dat joodse Israëli's verdeeld zijn over de omstreden regeringen van Netanyahu, doet niet ter zake. Uitgegaan wordt van groepen, niet van individuen.

Identiteitsdenken

Het afgelopen decennium, en dan vooral de afgelopen vijf jaar, kregen veel linkse opiniemakers en politici sympathie voor [woke](#). Deze uit Amerika overgewaaide stroming meent dat huidskleur, geslacht en seksuele geaardheid bepalend zijn voor de identiteit, niet individuele voorkeuren of opvattingen. Waarbij huidskleur, 'ras', de belangrijkste factor lijkt. 'Witte' mensen zouden altijd mensen van kleur hebben benadeeld, door rassendiscriminatie in westerse landen en Europese kolonisatie van de rest van de wereld.

Joden werden eeuwenlang gediscrimineerd in Europa en meerdere malen vervolgd (pogroms), verdreven en, bijvoorbeeld na de uitbraak van de pest, gedood ('vergiftiging van christenen'). Dit leed is volgens wokisten niet relevant. Joden zijn 'wit' en de staat Israël is de 'kolonisatie' van Palestina.

Kiezen tussen Joden en moslims?

Binnen links verschoof de sympathie al langer van de Israëli's naar de Palestijnen. Het bekendste voorbeeld is de activiste Gretta Duisenberg, sinds 2002 voorzitter van stichting Stop de Bezetting. Woke voegt daar een raciaal element aan toe. De paradox is dat in het verleden dergelijk raciaal groepsdenken voorbehouden was aan extreemrechts. *Les extrêmes se touchent*.

De herinnering aan iedere oorlog vervaagt na verloop van tijd, dus ook die aan de Tweede Wereldoorlog. Maar ook intellectuelen en politici die zich altijd sterk maakten voor verdraagzaamheid en integratie, en daarom tegen discriminatie en extreemrechts protesteerden, lijken niet langer automatisch de Holocaust te willen herdenken als de gruwel die nooit meer plaats mag vinden. Uit vrees te moeten kiezen tussen Joden óf moslims?

Wynia's Week is er twee keer per week, 104 keer per jaar. Maakt ook u dat mogelijk? Graag! [Doneren kan HIER](#). Hartelijk dank!